

SVAROMÅL

Datum
2019 -05- 13

Dnr
2186-19-4.5.1
Aktbilaga

24

Stockholms tingsrätt
Stockholms.tingsratt.avdelning4@dom.se

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 4
INKOM: 2019-05-13
MÅLNR: FT 4399-19
AKTBIL: 21

Mål nr FT 4399-19; Lars Erik Larsson ./, staten genom Justitiekanslern angående ränta m.m.

Staten lämnar följande svaromål.

INSTÄLLNING M.M.

- 1 Staten bestrider Lars Erik Larssons talan.
- 2 För det fall tingsrätten skulle finna att Lars Erik Larsson i enlighet med förstahandsgrunden har rätt till ränta med en analog tillämpning av 3 och 6 §§ räntelagen kan det yrkade beloppet om 8 655 kr vitsordas som skäligt. I övrigt kan inte något belopp vitsordas.

GRUNDER FÖR STATENS INSTÄLLNING

- 3 Det saknas rättsligt stöd för att staten skulle vara skyldig att betala ränta i den aktuella situationen. Lars Erik Larsson har inte heller visat att han har drabbats av någon förmögenhetsskada.

UTVECKLING AV GRUNDERNA FÖR INSTÄLLNINGEN

Det är ostridigt att redovisning av influtna medel inte skett i rätt tid

- 4 Vad Lars Erik Larsson har anfört beträffande de faktiska omständigheterna under punkten 2.1 i stämningsansökan är ostridigt. De medel som influtit i utredningsmålet har alltså inte redovisats inom den tidsfrist som framgår av 13 kap. 3 § utredningsförordningen. Justitiekanslern har i sitt skaderegleringsbeslut den 18 april 2018 konstaterat att Kronofogdemyndigheten varit i dröjsmål med att redovisa de influtna medlen och att det inte förelegat någon godtagbar förklaring till dröjsmålen.

Räntelagen är varken direkt eller analogt tillämplig

- 5 Det saknas rättsligt stöd för att staten skulle vara skyldig att betala ränta på medel som inte utbetalats inom den tidsfrist som anges i 13 kap. 3 § utredningsförordningen. Räntelagen är tillämplig endast i fråga om fordringar inom förmögenhetsrättens område.

- 6 Det finns visserligen exempel på fall där räntelagens bestämmelser har ansetts analogt tillämpliga beträffande fordringar som kommer från ett offentligrättsligt förhållande. En förutsättning för en sådan analog tillämpning är emellertid att den aktuella fordringens karaktär kan jämföras med en förmögenhetsrättslig fordran (jfr bl.a. NJA 2016 s. 1035).
- 7 Kronofogdemyndighetens befattning med medel som influtit i ett utskökningsmål utgör ett led i den myndighetsutövning som sker i samband med verkställigheten. Principerna för hanteringen av medlen är därmed annorlunda än de som gäller när någon har tagit emot pengar inom ramen för ett avtalsförhållande. Kronofogdemyndigheten har inte några avtalsrättsliga förpliktelser gentemot parterna i ett utmättningsmål (jfr Högsta domstolens beslut den 18 mars 2019 i mål nr Ö 5879-18).
- 8 Kronofogdemyndighetens redovisningsskyldighet för medel som influtit i ett utskökningsmål är således helt och hållet en offentligrättslig fråga och kan inte jämföras med en förmögenhetsrättslig fordran. Det är därför uteslutet att tillämpa räntelagens bestämmelser analogt i den aktuella situationen.

Någon ren förmögenhetsskada är inte visad

- 9 Enligt 3 kap. 2 § 1 skadeståndslagen ska staten ersätta bl.a. ren förmögenhetsskada som vållas genom fel eller försummelse vid myndighetsutövning i sådan verksamhet som staten svarar för. Kronofogdemyndighetens handläggning i nu aktuellt ärende är sådan verksamhet. Som Justitiekanslern konstaterat i sitt skaderegleringsbeslut måste Kronofogdemyndighetens dröjsmål med att redovisa medlen till Lars Erik Larsson anses innefatta fel eller försummelse i skadeståndslagens mening.
- 10 Kompensation för ränteförlust kan i vissa fall utgå i form av skadestånd. Den utredning som Lars Erik Larsson har åberopat är emellertid inte tillräcklig för att visa att han omedelbart skulle ha investerat de aktuella medlen på något visst sätt om de hade utbetalats i rätt tid. Lars Erik Larsson har därmed inte styrkt att han lidit skada med något visst belopp.
- 11 Frågan är då om det föreligger förutsättningar att schablonmässigt uppskatta skadans storlek och vilken beräkningsgrund som i så fall ska tillämpas. Enligt staten kan en schablonmässig uppskattning av skadan i aktuell situation i vart fall inte ske med ledning av räntelagens bestämmelser. Räntelagens räntesatser har bestämts utifrån andra skäl än de som ligger till grund för skadeståndsrätten. Ett skadestånd ska bestämmas så att den skadelidande tillerkänns ersättning för all skada som har orsakats av den skadeståndsskyldige parten. En skadelidande kan inte erhålla skadestånd med ett belopp som överstiger skadan.
- 12 Dröjsmålsrätans huvudsakliga uppgift är i stället att tjäna som påtryckningsmedel mot gäldenären. Räntelagens räntesatser har bestämts utifrån

detta syfte. Ett skadestånd beräknat utifrån dröjsmålsräntans räntesats skulle därför kraftigt överstiga den faktiska skadan.

- 13 Enligt Justitiekanslerns praxis kan skadan i en situation som den aktuella anses motsvara vad som skulle ha utgått i ränta om de försenade utbetalningarna hade gjorts räntebärande i bank under tiden fram till dess medlen kom den skadelidande till handa. Räntan får anses motsvara Riksbankens s.k. reporänta.
- 14 Det finns visserligen andra sparformer med högre avkastning än sparande på bankkonto. Dessa är emellertid i regel förenade med hög risk och/eller att medlen är bundna under en längre tid. Sparande på bankkonto torde vara den överlägset vanligaste sparformen och bör utgöra utgångspunkten för ett schablonmässigt bestämt skadestånd avseende ränteförlust i en situation som den aktuella.
- 15 Skadan bör således beräknas med ledning av Riksbankens reporänta. Eftersom reporäntan har varit negativ under hela den aktuella tidsperioden är det inte visat att någon ren förmögenhetsskada uppkommit.

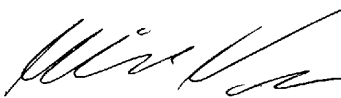
Dröjsmålsränta ska i vart fall inte utgå på det yrkade beloppet

- 16 Det är en i svensk rätt hävdvunnen princip att dröjsmålsränta inte utgår som ränta på ränta (se bl.a. prop. 1975:102 s. 128, NJA 1994 s. 3 och NJA 2008 s. 392). Detsamma måste anses gälla i fråga om skadestånd som avser ränteförlust. För det fall tingsrätten finner att staten ska utge något belopp till Lars Erik Larsson ska det i vart fall inte utgå dröjsmålsränta på beloppet.

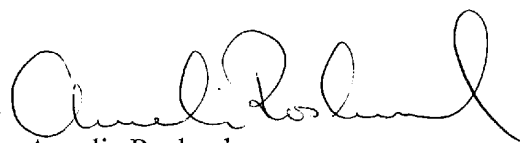
Bevisning

Staten åberopar för närvarande inte någon bevisning.

På Justitiekanslerns vägnar

Måns Norman

Annelie Roslund

Bifogas: Fullmakt för Annelie Roslund